

FINESTRA D'OPORTUNITAT per Oriol Ges

Catalunya ha de sortir de l'euro (I)

Quan es parla de *moneda* molts penseu que no té res a veure amb la crisi, que no és gens important. Uns diuen: «Jo no perdo pas la feina perquè tinguem l'euro; n'hi ha d'altres que el tenen i no l'han pas perduda. Per exemple Alemanya té el meu mateix euro i ells van bé. Què hi té a veure, la moneda?» És simplement un mitjà de pagament; no és pas el principal problema de la crisi, home! «Deu ser la corrupció, deu ser la casta, deuen ser els polítics, deuen ser els impostos, la despesa pública improductiva, el dèficit, l'endeutament. Deuen ser... » una sèrie de coses que segurament són nocives.

I com és que de cop i volta algú es desperta i diu: «Senyors, ens estem enfonsant!» Potser hauríem de deixar de discutir sobre aquestes coses i començar a tractar allò que realment ens destrueix l'economia.

Què ha passat, doncs? Què ha passat amb totes les petites i mitjanes empreses que fa dècades que duen a terme la seva activitat? De cop i volta ja no fan bé la seva feina? Per art de màgia han deixat de vendre productes? És possible que sempre cerquem aspectes que no són causa del principal problema?

Imatge d'Arend Van Dam al diari Le Monde al 26 d'octubre de 2011

Us posaré l'exemple de dos països: **imaginem-nos Catalunya i Espanya**, dos països independents que tenen dues monedes diferents: Catalunya té la pesseta i Espanya té l'escut. L'economia de tots dos països és semblant: s'hi produeixen pomes, màquines cultivadores i neveres. De tant en tant hi ha turistes espanyols que van a Catalunya i turistes

catalans que van a Espanya. Parlem d'un món en equilibri on regna la pau, l'harmonia i on no hi ha crisi.

Llurs monedes tenen el mateix valor. Una pesseta equival a un escut. És a dir, 10 pomes a Catalunya costen 10 pessetes i 10 pomes a Espanya costen 10 escuts. Ara us preguntareu, què hi té a veure la moneda en tot això? Només és un mitjà de pagament!

Ara, de cop i volta, els espanyols decideixen que la seva moneda ha de ser una moneda forta, perquè volen tenir més poder de compra. Aprecien la moneda duplicant-ne el valor. És a dir, el tipus de canvi entre la pesseta i l'escut passa a ser 2 a 1, dues pessetes equivalen a un escut.

El ciutadà espanyol està content perquè veu que amb la seva moneda abans podia comprar 10 pomes a Espanya i ara si va a Catalunya en pot comprar 20 pagant 10 escuts. Està convençut d'haver rebut un regal gràcies a l'apreciació de l'escut. «Tenim una moneda forta, no pas com aquells catalans que ara tenen una moneda de segona B que val la meitat que el nostre escut! Que bé, som rics!» Fins aquí tot molt bonic, oi?

El comerciant català que abans venia 10 pomes ara en ven 20. En canvi, aquell que ven pomes a Espanya veu que va perdent clients. De totes maneres està content perquè sap que si va Catalunya a comprar neveres les paga a meitat de preu. La nevera, abans del canvi valia 100 escuts a Espanya i 100 pessetes a Catalunya. Després del canvi a Espanya continuen valent 100 escuts però a Catalunya només 50!

Els catalans no aniran més a Espanya perquè les coses, per a ells, costen el doble. En canvi, molts espanyols sí que decidiran de venir a Catalunya perquè els és molt convenient.

Al cap d'uns quants dies els catalans s'adonen que si posen negocis a Espanya vendran molt més perquè llurs productes costen la meitat que els espanyols. Els catalans saben que els espanyols aniran a comprar als seus negocis, mentre els negocis espanyols a Espanya estaran completament buits. De totes maneres, durant els primers dies els espanyols continuen feliços de pagar la meitat per tot allò que compren! **«Quina meravella. Gràcies, escut!»**

Al cap de poc, les empreses espanyoles comencen a tancar i aquells que beneïen un escut fort comencen a perdre la feina. Algunes empreses espanyoles tanquen i creix la desocupació. «Però per què em fas fora?» diu un treballador espanyol. «Home, ningú

compra els nostres productes. Què vols que fem?» En aquell punt l'espanyol no pot ni comprar pomes espanyoles ni pomes catalanes, encara que costin la meitat.

Un dels espanyols que ha perdut la feina gràcies a un escut artificialment apreciat té una il·luminació divina. Pensa: «Pot ser que aquesta crisi potser sigui culpa de la moneda forta que tant anhelàvem?.»

«Boig! Què dius!», responen els seus compatriotes. «Si no venem productes és per culpa de la corrupció. Hem de retallar el sou dels polítics!» En canvi, els polítics espanyols diuen: «La culpa és vostra perquè cobreu massa: us retallarem el sou perquè cal recuperar competitivitat. I també us apujarem els impostos!» A la festa també s'hi apunten els homes de negre del Banc Central d'Espanya, que diuen: «La culpa és del dèficit públic! Gasteu massa i estireu més el braç que la màniga, us endeuteu per sobre de les vostres possibilitats!»

«La moneda no és la culpable, el problema és que no ets productiu! Ja no treballes tant com abans! Mira les pomes i les neveres catalanes com són. Ells han innovat i tu no! Home doncs és clar que no he innovat, ells venen molt i poden dedicar part dels seus beneficis a invertir en R+D+i! Jo no venc res, quins diners vols que gastis?»

Encara que tornéssim al punt inicial, on l'escut i la pesseta tenien el tipus de canvi 1 a 1, l'economia catalana s'ha reforçat d'una manera tan forta que l'avantatge envers l'espanyola és enorme. **És per aquest motiu que allò que volien els espanyols, una moneda forta, els ha destrossat la indústria i l'economia.** I és que l'euro que actualment utilitzem com a divisa és això: tenim una moneda artificialment apreciada en un sistema monetari totalment equivocat.

Aquest *conte* que us he posat sobre la taula és aplicable al que ens passa actualment. En el proper article proposarem un cas més real: Catalunya s'independitza i surt de l'euro.